

**Pārskats par
Latvijas valsts simtgades pasākumu plāna 2017. – 2021.gadam
īstenošanai piešķirtā valsts budžeta finansējuma
izlietojumu 2017. gadā**

Latvijas Nacionālā bibliotēka

Ministrijas vai citas centrālās valsts iestādes nosaukums

**Izstāde "Luters. Pagrieziena". Izstāde notiek Strasbūrā
un Rīgā Eiropas Kultūras mantojuma gada ietvaros.
Sadarbībā ar Strasbūras Universitātes Bibliotēku,
Štutgartes bibliotēku un Latvijas Nacionālo bibliotēku.
Atbalsta Gētes institūts, Bādenes-Virtenbergas zeme un
Bavārijas zeme.**

Pasākuma nosaukums un pilnais norises laiks

I. Pasākuma saturiskais pārskats

<p>1. Pasākuma mērķis</p>	<p>Pasākums atbilst šādiem informatīvajā ziņojumā "Par Latvijas valsts simtgades svinību pasākumu plānu 2017.–2021. gadam" definētajiem Latvijas valsts simtgades svinību mērķiem:</p> <ul style="list-style-type: none">• stiprināt valstiskuma apziņu, aktualizēt Latvijas valstiskuma vēsturi, godinot valsts dibinātājus un pieminot notikumus, kas ietekmējuši Latvijas valsts izveidi, tādējādi nostiprinot izpratni par Latvijas valstiskumu kā likumsakarīgu ilgstošas attīstības rezultātu;• apliecināt Latvijas kā nacionālas un eiropiskas 21. gadsimta valsts vērtības;• cildināt Latvijas dabas skaistumu, kultūras daudzveidību un latviešu valodu; <p>Pasākums atbilst šādam programmas virsmērķim pakārtotajam politikas rezultātam:</p> <ul style="list-style-type: none">• Latvijas iedzīvotāju zināšanas un izpratne par valsts rašanos un attīstības vēsturi un to izpausmes programmas mērķa grupu segmentos. <p>Izstāde "Luters. Pagrieziena" tapa kā sadarbības projekts starp Latvijas Nacionālo bibliotēku (LNB) un Strasbūras Nacionālās un Universitātes bibliotēku (BNU) ar mērķi atainot vienu no svarīgākajiem pēdējās tūkstošgades Eiropas kultūras notikumiem – reformācijas sākumu divās pilsētās Rīgā un Strasbūrā, kuras Lutera reformāciju pieņēma kā vienas no pirmajām visā Eiropā.</p>
----------------------------------	---

	<p>“Luters. Pagrieziena” balstījās uz BNU veidotās izstādes (<i>Le vent de la Réforme – Luther 1517 / Der Sturmwind der Reformation – Luther 1517</i>, Strasbūra, 10.03.2017-05.08.2017) koncepciju, bet piedāvāja atšķirīgu, LNB komandas veidotu oriģinālu saturu; “Luters. Pagrieziena” mērķis bija parādīt Lutera soļa ietekmi uz sabiedrību Livonijā (Rīgā) un uz šodienas latviešu kultūru, ņemot vērā, ka reformācijas ietekmē radās rakstītā latviešu valoda. Izstādes fokuss tika vērsts uz pirmajām divām reformācijas desmitgadēm, parādot Lutera mācības veidošanos, straujo izplatību Eiropā (mācība ātri sasniedza perifēriju – Livoniju) un nestajām pārmaiņām. Latvijas simtgades kontekstā izstāde uzsvēra, ka Luters ar savu mācību ietekmēja latviešu rakstu valodas veidošanos un attīstību. Caur valodas un tekstu prizmu izstāde sasaistīja Lutera un reformāciju ar šodien.</p> <p>Izstādes mērķis bija uzrunāt plašu auditoriju (vecāko klašu skolēnus, studentus, ieinteresētu publiku (cilvēkus, kas iedziļinās kultūras, vēstures, sociālajos procesos), ārvalstu tūristus, bibliotēkas apmeklētājus, (atsevišķos aspektos - tēma iedziļinājušos publiku - ekspertus).</p>
<p>2. Īstenoto aktivitāšu apraksts un laika grafiks</p>	<p>Aktivitāte atbilst šādiem pasākumu plānā iekļaujamo norišu kritērijiem:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. norise spēj uzrunāt, iesaistīt un saliedēt lielu skaitu Latvijas iedzīvotāju un tautiešu ārvalstīs; 2. norise rada un uztur valsts svētku sajūtu; 3. norise stāsta Latvijas stāstu, dod ieguldījumu Latvijas tēla veidošanā. <p>Darbs pie izstādes satura veidošanas (maijs-oktobris, 2017): Izstādei deponējamā materiāla apzināšana, sadarbības ar iesaistītajām institūcijām koordinēšana, sena un reta eksponējamā materiāla apdrošināšanas un transporta organizēšana (maijs-oktobris) Izstādes tekstu un kataloga sagatavošana (maijs-augusts) Izstādes un kataloga tekstu redakcija (jūnijs-oktobris) Izstādes un kataloga tekstu korektūra (jūnijs-augusts) Izstādes un kataloga tekstu tulkošana (LV-ENG-DE) (jūnijs-septembris) Video ekspertu komentāru sagatavošana (augusts-septembris)</p> <p>Izstādes scenogrāfijas izveide, izstādes uzbūve (maijs-oktobris, 2017) Izstādes scenogrāfijas izveide (konceptija, makets, rasējumi) (maijs-jūnijs) Vitrīnu rasējumi specifisku eksponātu izvietojumam (jūnijs) Tehniskās specifikācijas un dokumentācijas sagatavošana izstādes uzbūves iepirkuma izsludināšanai (jūnijs) Izstādes uzbūves iepirkuma izsludināšana un tā norise (jūlijs-augusts) Klimata kontroles iekārtu specifisku objektu eksponēšanai iegāde un uzstādīšana (jūnijs) Vitrīnu izgatavošana specifisku eksponātu izvietojumam (septembris) Izstādes uzbūve (oktobris)</p>

Izstādes grafiskā dizaina izstrāde (maijs-oktobris, 2017)

Izstādes grafiskās identitātes izveide (maijs)

Drukas iepirkuma specifikācijas sagatavošana un izsludināšana izstādes pavadošā materiāla nodrošināšanai (jūnijs)

Izstādes kataloga vadlīniju izstrādē (jūnijs-jūlijs)

Kataloga maketēšana (augusts)

Digitālo datu nesēju (web un izstādē esošo ekrānu) vizuālās identitātes izstrāde (jūlijs)

Izstādes pavadošo izglītības materiālu nodarbībām maketēšana (augusts)

Izstādes iekārtojuma dizaina izstrāde (jūlijs-oktobris)

Izstādes publicitātes dizaina izstrāde (Vides reklāmas, reklāmas laukumi drukātajā presē, baneri) (septembris-oktobris)

Izstādes interaktīvo risinājumu izstrāde (jūnijs-septembris, 2017)

Digitālo risinājumu aģentūra *Cube* izstrādāja vairākus interaktīvos risinājumus izstādes “Luters. Pagriezieni” izstādes vajadzībām:

Animēta video (laika atskaite un ziņu izplatīšanās ātrums ap 1500. gadu) izstrāde (jūlijs-septembris)

Ekrānu risinājumu nodrošināšanas izstrāde (jūlijs-septembris)

Ekrānu risinājumu nodrošināšana izstādes norises laikā (novembris – februāris)

Iepriekš aprakstītais risinājums pēc izstādes beigām tiks izvietots uz domēna luters.lv, kur lietotāji ērti varēs apskatīt visus izstādes materiālus, kas izvietoti 5 ekrānos, kā arī šī mājas lapa tiks

papildināta ar materiāliem no izstādes (februāris 2018-februāris 2019)

Izstādes pavadošās izglītības programmas izstrāde un realizācija (maijs – decembris, 2017)

Izstādes izglītības programmas un pakalpojumu informatīva bukleta izveide (maijs-augusts)

Izglītības programmas nodarbību materiālu (grāmatiņu) satura izveide (augusts-septembris)

Nodarbību autoru darbs ar dizaineri, nodarbību satura ievadīšana *Classflow* programmā (septembris)

Classflow nodarbību vadītāju apmācīšana un nodarbību testēšana (oktobris)

Izglītības programmas nodarbību vadīšana (novembris – decembris, 2017)

Izstādes publicitātes programmas izstrāde un realizācija (maijs – decembris, 2017)

Izstādes publicitātes stratēģijas izveide (maijs-jūnijs)

Mediju plāna izveide (jūlijs-augusts)

Sadarbības partneru informācijas izplatīšanā apzināšana (jūlijs-augusts)

Informācijas sagatavošana un izplatīšana drukātajiem un elektroniskajiem (oktobris – decembris, 2017)

	<p>Publicitātes (reklāmas) materiāla sagatavošana un izplatīšana (oktobris – decembris, 2017)</p> <p>Izstādi pavadošo pasākumu realizācija (oktobris – decembris, 2017) Izstādes atklāšanas pasākuma (31. oktobrī) organizēšana (augusts-oktobris) Ekskursiju izstādē organizēšana un vadīšana katru sestdienu plkst. 12 (novembris – decembris, 2017) Sarunu ar izstādes kuratoriem un veidotājiem organizēšana un īstenošana (novembris – decembris, 2017) Diskusijas par cilvēka brīvību ar vācu politiķi Ralfu Fiksu (<i>Ralf Fück</i>) organizēšana sadarbībā ar Gētes institūtu (decembris, 2017)</p>
<p>3. Pasākuma mērķauditorija (t. sk. plānotās iedzīvotāju grupas, sasniegto iedzīvotāju skaits (tiešā un netiešā mērķauditorija), iespēja līdzdarboties un/vai sniegt atgriezenisko saiti, daudzveidīgu pieejamības aspektu nodrošināšana utt.)</p>	<p>Izstādes mērķis bija uzrunāt plašu auditoriju (vecāko klašu skolēnus, studentus, ieinteresētu publiku (cilvēkus, kas iedziļinās kultūras, vēstures, sociālajos procesos), ārvalstu tūristus, bibliotēkas apmeklētājus, (atsevišķos aspektos - tēmā iedziļinājušos publiku - ekspertus).</p> <p>Tika izvirzīts sasniedzamais auditorijas apjoms 13 000 apmeklētāju. Laika posmā no izstādes atklāšanas pasākuma 31.10.2017. līdz 31.01.2018. izstādi aplūkojuši 12 080 apmeklētāji.</p> <p>Izstādi pavadošā izglītojošā programma tika veidota ar mērķi veicināt izstādes satura pieejamību divām apmeklētāju mērķgrupām: skolēniem un pieaugušiem, latviski runājošiem apmeklētājiem bez profesionālām zināšanām izstādē skatītajās tēmās.</p> <p>Vadoties pēc LNB pastāvīgajā ekspozīcijā “Grāmata Latvijā” uzkrātās pieredzes darbā ar skolēnu grupām, kā arī sadarbojoties ar izglītības jomas profesionāļiem – Iespējamās Misijas skolotājiem un izglītības uzņēmumu “Lielvārds” – piedāvājums skolām tika segmentēts trīs skolēnu grupām, katrai no tām radot atšķirīgu izglītojošu pakalpojumu, balstītu mūsdienīgā izpratnē par vecumspsiholoģiju un kompetencēs balstītu izglītību. Bija pieejamas trīs veida nodarbības atbilstoši skolēnu vecumam – uzdevumu grāmatiņa sākumskolai, nodarbība par latviešu rakstu valodas veidošanos pamatskolai un kritiskās domāšanas treniņš vidusskolai.</p> <p>Izglītības programma izstādē “Luters. Pagrieziens” bija pieejama ikvienam apmeklētājam bez maksas. Latvijas Nacionālā bibliotēka vērsās pie Latvijas Pašvaldību savienības ar lūgumu nodrošināt interesentiem transporta iespējas nokļūšanai no reģioniem uz Rīgu un atpakaļ.</p> <p>Kopumā ar izglītības programmu izstādei tika piesaistīti 2142 skolēni no visas Latvijas – Rīgas, Preiļiem, Liepājas, Ventspils, Tukuma, Saldus, Ādažiem, Dobeles, Ikšķiles u.c. pilsētām; pavadošos pasākumus – ekskursijas un lekcijas pieaugušajiem apmeklēja 1300 cilvēku.</p>

	<p>Līdz ar to pasākums tika orientēts uz šādām Latvijas simtgades svinību plānošanas dokumentos definētajām mērķauditorijas kategorijām: jaunieši, ģimenes ar bērniem, seniori, Latvijas mazākumtautību un reģionu iedzīvotāji, cilvēki ar īpašām vajadzībām, tautieši ārvalstīs un ārvalstu viesi.</p>
<p>4. Sadarbības partneri (t.sk. reģionu, pilsoniskās sabiedrības u.c. pārstāvji)</p>	<p>Veidojot izstādi “Luters. Pagrieziens”, LNB sadarbojās ar astoņām atmiņas institūcijām Latvijā un Rietumeiropā, kuras deponēja priekšmetus izstādei. Izstādē bija skatāmi gan mākslas objekti - katoļu baznīcas kulta priekšmeti un svēto statujas, kā arī grāmatas. Mākslas priekšmeti tika deponēti no Latvijas muzeju kolekcijām – Rundāles pils muzeja un Latvijas Nacionālā Vēstures muzeja. Izstādes kodolu veidoja grāmatas no LNB, BNU, Virtsbergas Zemes bibliotēkas (<i>Württembergische Landesbibliothek</i>), Latvijas Universitātes Akadēmiskās bibliotēkas, Bavārijas Valsts bibliotēkas (<i>Bayerische Staatsbibliothek</i>) un no Upsalas Universitātes bibliotēkas (<i>Uppsala universitetsbibliotek</i>) kolekcijām.</p>
<p>5. Pasākumu rezultātu ilgtspēja /paliekošā vērtība</p>	<p>Izstādes mērķauditorijai raisītā izpratne par pirmajām divām reformācijas desmitgadēm, parādot Lutera mācības veidošanos, straujo izplatību Eiropā (mācība ātri sasniedza perifēriju – Livoniju) un nestajām pārmaiņām. Latvijas simtgades kontekstā izstāde uzsvēra, ka Luters ar savu mācību ietekmēja latviešu rakstu valodas veidošanos un attīstību. Caur valodas un tekstu prizmu izstāde sasaistīja Lutera un reformāciju ar šodienu.</p> <p>Līdz ar to pasākuma norise kalpo šādiem paliekošo vērtību veidiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - radītas jaunas zināšanas, priekšstati un izpratne par Latvijas vēsturi, kultūras un latviešu valodas vēsturi; - nostiprināts lepnums par Latvijas valsti; - radīta jauna kultūras pieredze un emocijas; - aktualizēts un radīts jauns (tostarp digitāls) mantojums; - radītas jaunas idejas un koprades formas; - ieguldījums valsts tēla popularizēšanā un atpazīstamības veicināšanā ārvalstīs.
<p>6. Pasākuma publicitāte (t.sk. iespiecību, reklāmu, publisko paziņojumu izvietošana (<i>piemēram, tīmekļa vietnes adrese, laikraksta, mediju, raidījuma nosaukums utt.</i>)</p>	<p>Izstāde izraisīja rezonansi publiskajā vidē un pievērsa uzmanību reformācijai kā kultūras fenomenam, Martinam Luteram kā personībai un reformācijai ietekmei uz latviešu kultūras attīstību. Lai arī tas nebija formulēts kā primārais projekta mērķis, izstādes atklāšana 2017. gada 31. oktobrī kļuva par medijos vispamanāmāko reformācijas sākuma 500 gadu atceres pasākumu Latvijā. Izstāde sasniedza skatītājus ne tikai klātienē, LNB izstāžu zālē, bet saistībā ar izstādi veidotie raidījumi un sižeti Latvijas Radio, kā arī raksti laikrakstos un interneta medijos, sasniedza plašu auditoriju. Izstādes popularizēšanai tika sagatavotas un īstenotas dažādas reklāmas un publicitātes aktivitātes: Izstādes komunikācijas materiāli A1 un A2 plakātu formā un A5 kartiņu formā, kas tika izplatītas pilsētvidē, Clear Channel un</p>

	<p>JCDecaux vides reklāmas stendi (kopā 18 stendi Rīgā laika posmā no 23.10.2017. līdz 05.11.2017.), izstādes reklāma 2 Visual media ekrānos (01.11.2017.-04.02.2018.). Lai sasniegtu pēc iespējas lielāku auditoriju, plaši tika izmantota reklāma arī drukātajā presē: reklāmas laukumi žurnālos “Studija” (oktobra/novembra numurā), žurnālā “Otkritij Gorod” (novembra un decembra numurā), žurnālā “Ir” un avīzē “Kultūras diena”. Tika publicēta informācija par izstādes norisi žurnālos “Pastaiga”, “Ilustrētā pasaules vēsture”, “Ilustrētā junioriem”, kā arī vairākās interneta vietnēs, piemēram, diena.lv, delfi.lv un LETA.</p> <p>Izstādes atklāšanas fakts tika plaši vēstīts dažādos ziņu sižetos LSM, Latvijas Radio, TV3 ziņas, Rīta Panorāma u.c.</p> <p>Kā atsevišķs informācijas kanāls tika izmantoti tiešo e-pastu sūtīšana Latvijas evaņģēliski luteriskajām draudzēm, Latvijas publiskajām un skolu bibliotēkām, dažādām augstskolām un to fakultātēm, Rīgas skolām un Rīgas domes senioru centriem.</p>
<p>7. Cita informācija (kas bija būtiska pasākuma īstenošanā)</p>	

II. Pasākuma īstenošanas finansiālie rādītāji

euro

Izdevumu klasifikāciju kodi atbilstoši ekonomiskajām kategorijām	Izdevumu klasifikāciju kodu atbilstoši ekonomiskajām kategorijām nosaukums	Plāns	Izpilde	Starpība*
1	2	3	4	5=3-4
1000-9000	Izdevumi - kopā	130 000	126 492	3 508
1000-4000; 6000-7000	Uzturēšanas izdevumi	111 970	108462	3 508
1000-2000	Kārtējie izdevumi	111 970	108462	3 508
1000	Atlīdzība	34 677	30 727	3 950
2000	Preces un pakalpojumi	77 293	77 735	-442
3000	Subsīdijas un dotācijas un sociālie pabalsti			
7100-7500	Uzturēšanas izdevumu transferti			
7310	Valsts budžeta uzturēšanas izdevumu transferti pašvaldībām noteiktam mērķim			
7350	Valsts budžeta transferti valsts budžeta daļēji finansētām atvasinātām publiskām personām un budžeta nefinansētām iestādēm noteiktam mērķim			
5000; 9000	Kapitālie izdevumi	18 030	18 030	0
utt.				

* <i>Starpības pamatojums</i>	
--------------------------------------	--

Ministrijas vai citas
centrālās valsts iestādes
vadītājs:

(amats, vārds, uzvārds, paraksts)

Sagatavotājs: _____ **Projektu koordinatore Marta Dziluma**
(amats, vārds, uzvārds)

Tālrunis: 26683038

E-pasts: _____
marta.dziluma@lnb.lv